

MASZTALERZ (26) *sb m*

masztalerz (21), **mastalerz** (4), **masztalirz** (1); mastalerz *BartBydg, BielSpr, StryjKron*; masztalirz *KromRozm III*; masztalerz : mastalerz *LibMal (1:1)*.

Pierwsze a jasne (w tym 1 r. błędne znakowanie); -al- (18), -âl- (2); -âl- *MycPrz*; -al- : -âl- *Mącz (2:1)*; -é- (2) *SienLek, SarnStat, -e- Mącz (3)*.

sg *N* masztalérz (8). \diamond *D* masztalérzowi (2), masztalérzewi (1); -owi *SkarKaz*; -owi: -ewi *LibMal (1:1)*. \diamond *A* masztalérza (4). \diamond *pl N* masztalérze (4). \diamond *G* masztalérz(o)w (3). \diamond *D* masztalérz(o)m (1). \diamond *A* masztalérze (2). \diamond *N a. A* masztalerze (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

Slużący zajmujący się końmi; stajenny, objeżdżacz koni; equiso BartBydg, Mącz; stabularius Mącz, Calep; strator Calep, Cn; hippobotos Mącz; agaso, equarius hippocomus Cn (26) : BartBydg 51b; wpradze Mafztalyerzewy yednemu vkradl kabath Samfchewy LibMal 1550/154, 1544/79; RejWiz 72; BielKron 116; Equiso, Roftucharz/ Obyeżdżacz konny/ Máfztalers który fie s końmi vmie obchodzić/ To yeft/ Dobrze konie wieść y bość. Mącz 107b, 156c, 411c; RejZwierc B3v, 235v; BielSpr 37; Bo Krolowie w báraniech obecnie chodzili/ Tym czáfem máfztalerze lifami nákr yli. MycPrz I B2; Calep 1002b, 1005a; do ktorych [pastewników] koni nie pułzczác/ áz Máfztálerze pierwey go w koło obiechawfzy opátrzą. GostGosp 102; SarnStat 374; SkarKaz 420b; Iz wolę v Polaká bydź zá máfztálerzá/ A niźli flúżyć Węgrom CzahTr Iv.

W połączeniach szeregowych (6): mnyeybyfmy dźyeći/ líáfárzow/ kuchmiftrzew/ myernikow/ máłftálrzew/ iz co inego nye rzeknę/ ná vrzędzyech kołcyelnych myewáli. KromRozm III K2; BielKron 345v; Náuká lekarłtw Końfkich/ dobrze doświadczona od roftropnych Máfztálerzew/ kowalow/ y roftuchárzow/ ktorzy fy s thym nawięcéy obieráią. SienLek 164; StryjKron 175; GostGosp 34; CiekPotr 77.

W charakterystycznych połączeniach: pilny masztalerz, roztropny, umiętyny; ubrany jako masztalerz; chować masztalerza, mieć; być za masztalerza.

Szereg: »koniuszy i masztalerz« (1): Francus miał odwierne francuzi Koniufze y Máfztalerze PaprUp K2v.

W przen (1) : iuż iáko chce może thobą [czart] thoczyc [..] wedle woley fwoiey. A tu możefz zrozumieć/ iákiego to máfztálerzá będziefz miał/ y iáka ieft nád tobą opieká iego. RejPos 167v.

Synonimy: koniuszy, »koński pasterz«, objeżdżacz, rostucharz.